

L'ENTREVISTA DE LLUÍS LAINZ

CONSUELO GARCIA DEL CID

“L'Estat segueix robant nens com ho feia durant el franquisme”

Per a aquells que no coneguin a Consuelo Garcia del Cid, qui és i a què dedica el seu temps?

— Sóc escriptora, investigadora, biògrafa i directora d'un diari digital on escric articles d'opinió sobre temes diversos.

— La seva obra no deix indiferent a ningú i transmet la sensació que li agrada el risc.

— Tracto temes que semblen intocables. De fet no ho són, però gairebé ningú els vol tractar.

— Per què?

— Per dir-ho d'una forma amable, crec que és per precaució.

— Per què es va decidir a escriure un llibre sobre els nens robats del franquisme?

— Sempre havia volgut escriure sobre els nens robats pel franquisme, però necessitava proves documentals. Mai ningú havia parlat dels reformatoris d'aquella

època, vestits de convents i dirigits per una institució que es deia Patronato de Protección a la Mujer. Depenia del ministeri de Justícia i estava presidit per l'esposa del dictador. Aquell patronat era una Gestapo a l'espanyola. El seu lema era *reparar a les dones caigudes o en risc de caure*.

— Qui anava a parar a aquella mena de llocs?

— Qualsevol menor que s'allunyés del patró moral establert.

— Què volia dir allunyar-se del patró moral?

— Pensar diferent, anar contra el rigor que imposaven els pares, fumar o fer-se petons amb la parella pel carrer... En el cas de les menors embarassades, les portaven a un centre de Peña Grande (Madrid), on les explotaven, les sotmetien a un règim carcerari i els robaven els fills.

— Així, tal com sona?

— El Patronato era un esglaió fonamental en la trama.

— Algú ha estat jutjat per

aquests delictes?

— L'únic que ha comparegut davant la justícia ha estat el doctor Eduardo Vela. Donava classes d'auxiliar de clínica en un dels reformatoris de Madrid. Aquest metge, que estava estretament vinculat al Patronato i que va obrir la seva pròpia clínica, es va afartar de traficar amb nens.

— Ho diu amb tanta rotunditat que sembla haver-ho viscut des de dins...

— Jo vaig ser víctima d'un d'aquells reformatoris, encara que m'agrada més dir que sóc una supervivent d'aquell sistema penitenciari ocult. El dia que vaig aconseguir la meua llibertat, em vaig acomiadar de les meves companyes i els vaig dir que encara que trigués 50 anys, tothom sabria el que ens havien fet.

— No han passat 50 anys, oi?

— Vaig complir amb la meua paraula 36 anys després, l'any 2012, amb la publicació de *Las desterradas hijas de Eva*.

Consuelo Garcia del Cid és una supervivent dels reformatoris de menors del franquisme

Un vincle molt afectiu

Consuelo Garcia del Cid Guerra (Barcelona, 1958) manté vincles afectius amb Vilanova i la Geltrú. Aquí va viure mentre escrivia el llibre “Nunca recordaré haber muerto”, que relata la vida de l'ex-futbolista blaugrana Julio Alberto. Són amics des de fa més de 30 anys. Tant, que ella bromeja sovint que si els fessin una anàlisi de l'ADN, igual es descobria que eren germans.

UNA ESCRIPTORA PROLÍFICA

Consuelo Garcia del Cid és una escriptora molt prolífica. En els darrers quatre anys ha publicat fins a cinc llibres. Són aquests: "Las desterradas hijas de Eva" (Algón, 2012. Ja va per la seva cinquena edició); "Te la quitaré aunque esté muerto" (Éride, 2013), "Librada" (Algón, 2014); "Ruega por nosotras" (Algón, 2015) i "Nunca recordaré haber muerto" (2016)

ME. JOAN VALERA

"Només el 25 per cent de les tuteles retirades a les mares tenen raó"

"Es calcula que s'han produït uns 47.000 casos que no tenien cap justificació"

"A Vilanova i la Geltrú conec tres casos, però és molt possible que hi hagi molts més"

– Per què desterrades?

– Perquè ens apartaven del món, ens sotmetien, ens explotaven i ens humiliaven. Ens trobem davant de crims contra la humanitat que han quedat sense càstig. Aquesta és la taca més negra del vell Estat. Més de 300.000 nens vans ser robats fins a l'any 1991. Franco ja estava mort però ho va deixar tot lligat i ben lligat.

– Què vol dir?

– N'hi ha prou amb teclejar dos cognoms a qualsevol cercador d'Internet per trobar fills, nebots, o germans dels autors d'aquells terribles crims per veure que ocupen llocs del poder actual.

– És cert que ha rebut amenaces i que ha tingut por?

– Quan vaig publicar el llibre vaig rebre tota mena d'amenaces. No podia ni agafar el telèfon. Viava morta de por i mai sortia sola al carrer. Estava convençuda que em donarien una pallissa a qualsevol cantonada. La sort és que vaig tenir el suport de totes les

meves companyes. De fet, entre nosaltres ens diem *sisters*.

– Les amenaces segueixen?

– Sí, però d'aquells episodis he après que qui amenaça no executa. T'amenacen perquè callis, perquè no segueixis... Però això ja no ho atura ningú, perquè moltes de les víctimes hem fet el pas de denunciar-ho, de donar la cara.

– Sospita d'on venien i vénen les amenaces?

– Vaig denunciar i segueixo denunciant institucions religioses, matrones, metges, polítics... Això sí, sempre ho faig amb proves.

– Què és Marea Turquesa?

– És un moviment creat per Rosa Gómez Villoro, una mare a la qual els Serveis Socials li han robat el seu fill. Primer va crear Mama Goril·la a les xarxes socials. La repercussió va ser tan gran que les mares afectades per robaris la van empènyer a organitzar un moviment més gran. De fet, jo mateixa m'he integrat a Marea Turquesa. Organitzem ma-

nifestacions per tot l'Estat, escoltem a les mares, mirem d'assessorar-les i ajudar-les en tot el que està al nostre abast. Cada primer diumenge de mes ens trobem a la plaça de Sant Jaume.

– Qui us dóna suport?

– Les víctimes dels nens robats del franquisme, perquè saben que se segueixen robant nens com es feia llavors.

– De veritat creu que això passa en el segle XXI?

– Costa de creure-ho, però sí.

– Com pot afirmar-ho?

– El darrer any i mig he estat donant conferències per tot l'Estat. Al principi em semblava estrany que vinguessin dones joves. Vaig pensar que estaven interessades en temes relacionats amb la memòria històrica.

– I no és així?

– Quan s'acaben les ponències, es repeteix el mateix patró. Moltes d'aquestes dones aixequen la mà per denunciar que són víctimes dels Serveis Socials, que els han robat els seus fills i que necessiten ajuda.

– Li va sobtar quan li van dir per primera vegada?

– És clar que em va sobtar. Pensava que això s'havia acabat el 1985, quan va desaparèixer el Patronato de Protección a la Mujer i es va canviar la llei del menor.

Fins llavors, la retirada de les tuteles estava en mans dels jutges, però des de llavors està en mans de Serveis Socials i institucions com DGAIA o EAIA.

– Vol dir que ells són els hereus del Patronato?

– Des de l'inici de la crisi, les famílies acudeixen a Serveis Socials demanant ajut. Sap quin és l'ajut que se'ls dóna? Els treuen els fills. Depenent de l'edat, passen a això que s'anomena una família d'acollida. Una família que cobra per tenir a aquests nens, quan a la mare biològica se li neguen aquests mateixos diners. Durant els següents sis mesos es desenvolupa un pla d'intervenció. En aquest mig any, la mare ha de demostrar que és una bona mare, que té treball i habitatge.

– Què passa si la seva situació no ha millorat?

– S'inicia un procés d'adopció legal del menor.

– Ja no existeixen els centres de menors?

– Sí, però estan privatitzats. L'Estat paga a aquests centres fins a 4.000 euros mensuals per cada intern i no els deixen anar fins als 18 anys. És un negoci rodó.

– Com són aquests centres?

– Com els antics reformatoris del franquisme. Els maltractaments i els abusos sexuals estan a l'ordre del dia. Els administradors fan el que poden perquè no molestin.

– Tornem als nens robats...

– Es jutja a les mares per la situació econòmica, l'aspecte ex-

tern, el cabell, si porten o no tatuatges... A partir d'aquí, es fal·legen els informes, es retiren els nens dels seus mateixos domicilis, amb una coça a la porta i arrancant les criatures dels braços de la seva mare. Aquesta és una realitat que tothom amaga, però que està succeint diàriament.

– I què diuen les institucions de tot això?

– Ho neguen. Però entre tots han creat un sistema perfecte. Les mares entren en un estat de desesperació i ells mateixos s'encarreguen de dir que estan boges. Si hi ha gent que se suïcida perquè no pot pagar la hipoteca, com s'ha de quedar una mare quan la separen del seu fill?

– La solució és no anar a demanar ajut?

– En el mateix moment que se'ls obre fitxa, comença per elles el risc de perdre els fills.

– Deu haver casos justificats, no?

– És clar que hi ha situacions que justifiquen per si mateixes les retirades de tuteles a les mares, però aquestes no arriben ni al 25 per cent del total.

– De quin nombre de casos no justificats estem parlant?

– Es calcula que s'han produït unes 47.000 retirades.

– No pot ser!

– Hi ha desenes de casos cada dia, centenars cada mes. Destrossen famílies senceres. Els nens carreguen amb un trauma brutal. Arriben als centres de menors morts de por. I les mares queden destrossades, sense saber a quines portes trucar.

– Hi ha algun cas a Vilanova i la Geltrú?

– Jo conec tres casos, però és molt possible que hi hagi molts més. No hi ha poble ni ciutat lliure d'aquesta xacra.

– Fa uns dies, els tribunals van obligar a una família de València a tornar a la seva mare biològica un nen en procés de preadopció.

– És cert. María José Abeng, una noia asturiana, filla de mare guineana i pare alemany, ha pogut recuperar el seu fill després de quatre anys de lluita. Tenia 11 anys quan va ingressar a un centre de menors per problemes familiars. Als 14 anys es va quedar embarassada, fet que demostra que la tutela no és prou efectiva. Li van robar el nen i fins que va arribar a la majoria d'edat no la van deixar que comencés la lluita per recuperar el seu fill.

– Aquesta és una notícia esperançadora per a les mares de nens robats?

– És un punt de llum.

– Vol afegir alguna cosa?

– Sí, voldria fer una reflexió. La trama dels nens robats acostuma a silenciar-se sistemàticament, però quan un cas ha tingut ressò mediàtic, com ha succeït amb María José Abeng, les possibilitats creixen de manera exponencial. La col·laboració dels mitjans acostuma a ser fonamental.